

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 7. julija 2016

Po besedah revizorjev EU morajo stroški finančnih instrumentov ostati razumni

Po navedbah v novem poročilu Evropskega računškega sodišča so finančni instrumenti, s katerimi se prejemnikom zagotavlja podpora EU v obliki posojil, jamstev in kapitalskih naložb, dragi zaradi stroškov upravljanja in provizij za upravljanje. Instrumenti delujejo v vseh državah članicah. EU jih vse več uporablja, ker so verjetno boljši način za uporabo javnih sredstev kot nepovratna sredstva.

Revizorji so preučili, ali so bili v obdobju 2007–2013 finančni instrumenti na področjih regionalne, socialne, prometne in energetske politike učinkovit način izvrševanja proračuna EU. Odkrili so več pomembnih zadev, ki so omejevale njihovo učinkovitost:

- stroški upravljanja in provizije za upravljanje so bili visoki v primerjavi z zagotovljeno podporo in veliko večji kot za sklade v zasebnem sektorju;
- veliko število instrumentov je bilo preobsežnih in so se ob koncu leta 2014 še vedno spopadali z velikimi problemi pri izplačilu dotiranega kapitala (čeprav so bili od takrat sprejeti ukrepi, ki bi lahko omilili ta problem);
- finančni instrumenti, ki se deljeno in centralno upravljajo, niso bili uspešni pri privabljanju zasebnega kapitala;
- samo majhno število instrumentov je uspelo zagotoviti finančno podporo, ki jo je bilo mogoče ponovno uporabiti.

Članica Evropskega računškega sodišča Iliana Ivanova, pristojna za poročilo, je povedala: „Pod nekaterimi pogoji so finančni instrumenti boljši način za porabo javnih sredstev. Bistveno pa je, da z njimi povezane provizije in stroški v obdobju do leta 2020 ostanejo na razumni ravni.“

Po besedah revizorjev so bile v programskem obdobju 2014–2020 dosežene izboljšave, kljub temu pa nekateri problemi ostajajo nerešeni. Glede na njihova glavna **priporočila** (s ciljnim roki) naj Komisija:

- zagotovi, da bodo države članice poslale celovite informacije o že nastalih stroških upravljanja in

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson, uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer, tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

provizijah za upravljanje (do konca 2017), ter v letu 2016 spremeni uredbe, da bodo spodbude v obliki provizij za upravitelje skladov v obdobju do leta 2020 večje;

- jasno razlikuje med dodatnimi sredstvi iz naslova javnih in zasebnih prispevkov ter jasno opredeli, kako se izračunavajo zneski, ki so bili aktivirani s prispevki EU in nacionalnimi javnimi prispevki, po možnosti v skladu s smernicami OECD na tem področju (ob vmesnem pregledu);
- zagotovi, da bodo države članice sporočile popolne in zanesljive podatke o zasebnih prispevkih k dotiranemu kapitalu (do konca leta 2017);
- sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da bodo države članice v zahtevanem osemletnem obdobju po koncu obdobja upravičenosti 2014–2020 sredstva ponovno namensko uporabile (do konca leta 2016).

Opombe za urednike

Finančni instrumenti prejemnikom zagotavljajo podporo s posojili, jamstvi in kapitalskimi naložbami. Imajo dve prednosti pred nepovratnimi sredstvi: aktivirajo dodatna zasebna in javna sredstva kot dopolnilo začetnemu javnemu financiranju in ista sredstva ponovno uporabijo v več ciklih. Ker je treba posojila odplačati, jamstva sprostiti in kapitalske naložbe vrniti, bi morali instrumenti načeloma privedi do boljše uporabe javnih sredstev in zmanjšati verjetnost, da bodo končni prejemniki postali odvisni od javne podpore.

V obdobju 2007–2013 je finančne instrumente, vzpostavljene v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS), uporabilo 25 od 28 držav članic EU. Do konca leta 2014 je bilo v te instrumente vplačanih približno 16 milijard EUR v obliki prispevkov iz operativnih programov ESRR in ESS. V primerjavi z 1,3 milijarde EUR v obdobju 2000–2006 in 0,6 milijarde EUR v obdobju 1994–1999 je to veliko povečanje. V obdobju 2007–2013 je celoten prispevek iz proračuna EU za 21 finančnih instrumentov, ki jih je neposredno ali posredno upravljal Komisija, znašal približno 5,5 milijarde EUR.

V poročilu je zajetih vseh 1 025 finančnih instrumentov ESRR in ESS, vzpostavljenih v okviru deljenega upravljanja v obdobju 2007–2013, ter šest centralno upravljanih finančnih instrumentov. Predstavljeni podatki temeljijo na najnovejših razpoložljivih informacijah, ki jih je Komisija predložila septembra 2015, in kažejo stanje ob koncu leta 2014.

Finančnih instrumentov ne bi smeli pomešati z izpeljanimi finančnimi instrumenti (derivativi), ki so povsem druga vrsta naložb z velikim tveganjem, ki jih uporabljajo nekateri udeleženci na finančnih trgih.

Posebno poročilo št. 19/2016 – Izvrševanje proračuna EU s finančnimi instrumenti – izkušnje, pridobljene v programskem obdobju 2007–2013 je na voljo v 23 jezikih EU.